Regd No. N 45 / M 3289

గోలకొండ పత్రిక

సంవత్సరమునకు ౬-౦-౦
ఆరుమాసములకు ౩-౦-౦
విడిపత్రిక ౦-౧-౦

విశేషములకు

సంవత్సరమునకు ౧౧ షిల్లింగులు
ఆరుమాసములకు ౮ ,,

మరా:— ఆరుమాసముల తక్కువ కాలపు చందాకు పత్రిక పంపబడదు.

గోలకొండపత్రిక

103272

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

సంపుటము ౧౩ | హైద్రాబాదు - దక్కన్ ౨౨ఆషాఢ౧౩౪౬ ఫ. శా.శ.౧౮౪౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర భాద్రపద బ.౮ సోమవారము | సంచిక ౪౦

గమనిక

ఈక్రింద స్థలములలో గోలకొండ పత్రిక విడిపత్రికలు విక్రయించబడును.

హైద్రాబాదు

1 ఆంధ్రబుక్ డిపో, సుల్తాన్ బజారు
2 ఆంధ్రక్రీశంచిని ,,
3 భారతవర్తమానాంగార్ ,,
4. గణపతిభవన్

ఆలీమనోడ్డు

సికింద్రాబాదు

ఇ. నర్సింలు
న్యూస్, ఏజంటు
108 జేమ్సుస్ట్రీటు.

—చిరునామా

చిరునామా

ఛెడరేషను ఎంతవరకు వచ్చినది?

ఛెడరేషను ఫలితము లెట్లుండును?

(యాగంధరాయణుడు)

ఛెడరేషనువిషయమై అతురత కుత్సుకుగా బ్రిటిషు పాలకులకు పట్టిన్నట్లుగా సంస్థాన ప్రజలు పోరుచేత, పోరుచున్న, విషయము తెలియక మాసమబాలి యున్నారు (బ్రిటిషుఇండియా ప్రజలు ఈఛెడరేషను బ్రిటిషుసామ్రాజ్యశక్తియందో, సంఘర్షణ స్వరూపస్వభావము, తాము పాలించుచున్న పోరాటమున కడ్డుగా సంస్థానాధిపతులను తెచ్చిపెట్టి తమక్షేమిని ఇచ్చునులు లాగున్న రాజ్యాధికారమే తామన్నుపించుచున్న దనకోటి పోరాటకళ గ్రోయుచున్నారు "మాకీ ఛెడరేషను ఎంతవరకు వచ్చినది" అని ప్రశ్నించుచున్నారు బ్రిటిషుఇండియా ప్రజల ప్రతినిధులలో సమాజమున తామే చేయుట తమ యోగ్యతకనగిన కార్యమే ఛెడరేషను ద్వారా బ్రిటిషు ఇండియాప్రజలు తమసంస్థానములకు సంబంధించి పరిపాలనాధికారమును పొందగలరని ఆశపడుచున్నారు. ఈక్షణమున ఛెడరేషను ఎప్పుడు ఏర్పడగలదు? ఏర్పడినతరువాత ఏ ఏ రాష్ట్రాలు ఛెడరేషనులో చేరుతాయి? ఛెడరేషను ఏర్పడినతరువాత సంస్థానాధిపతులకు ఇచ్చిపోయిన ఇచ్చిపోయిన ఇచ్చిపోయిన

హైందవధర్మపోలీలు

గురుగోవిందు

"పరమార్థ లాభ పరిపాలనా
నిజ గురుగోవిందుని కథనమునకు వాలి"

గురుగోవిందుని కథనమునకు పూనుకొనుట సైన్యము యుద్ధధూమము పటమగు కేతిక సింహ గోవిందుని జీవితమే కిట్టుఁబడ సంచారి పదార్థరాజము. గురుగోవిందుడే కిట్టుఁబడ దర్శమూర్తధారుడు గురుమీరనుబ కొంతకాలమైన పశ్చాత్త ఆదర్శమునందుండి పడిపోవుట వారి ప్రక్రమన కనుగొని కాలాంతరమునకు తదనంతర గురు పుత్రులందమందుటకై నిశ్చయించి "గురుగ్రంథ సాహెబ్"గురుగ్రంథము పఠించుచుండిన ఈ గురు గురువు ఖాలీపోయెనను

మొదట మొదట కిట్టుఁబడుతము ఒక పరిపాటిగనుమగా హిందూ ముసల్మానుల పక్షపాతి ఏర్పడియుండెను అపించుప్రాభాత్యత కలిగినా నందేవందున కిట్టుఁబడ అదిలో మాంసాహారము నిషిద్ధమైయుండెను

కాని కిట్టుఁబడుటకుడిపక్షి మొగలు పాదుషాలు చాల ఘోరదురంతములను చేసిరి బలవంతగురువను గురు అర్జున్ జహాంగీరు చక్రవర్తి చంపివేసెను అతనికుమారుడగు గురు హరగోవిందుని కారాగారములో ౧౨ సంవత్సరములు ఘోరాంధకారాగారములో బంధించియుండెను

గురుహరగోవిందు దుష్టుడైన ఔరంగజేబు కిట్టుఁబడుట కొరకు ప్రయత్నమగా (Military class) మార్పుచేసెను. యుద్ధమందు కూడా కిట్టుఁబడుటకై మాంసాహారములు నిషిగా కిట్టుఁబడుటకు నిషిగా

కొరంగజేబు చక్రవర్తి పరమతిక్రింపంలో పరిపూర్ణ పరిణతిపొందిన కుశాలకళాకారుడు అతడు హిందువులపోలేక కిట్టుఁబడుటకు వారి బాధిపుము ప్రాభాత్యం

ఖాళా పేరాలెంటు చాల గొప్పప్రాభాత్యము క్రీ॥ ౧౩౦౦లో చక్రవర్తి పరంపరలో ఈప్రాభాత్యము యొక్క ధాన్య కాశాలాళ గురుగోవిందుడు ఆనందమూర్తి మార్గములో నిశ్చితమైయున్నకాలి వారివస్త్రాలే మొగలులు దుష్టులైనందున గురువుగారికిల్లియు జోగాలర్ కింగు పరేకింగ్ అను (బాలుని) గురుగారి చిన్న కుమారులను కోటలుండితిప్పించుకొని సర్ హిందుకు పోవుచుండగా మొగలులచే పట్టుబడెను.

సర్ హింద్ మూలాన నూరేబాగ్రాన పశ్చిమాన ఆనువారికి ఈరాజరికము నిల్లు సంస్థానము జరిగెను "ఎముల్లను పట్టలేక ఏమంటేయుడను "ఏమి కైయుయుమా నీలో నే యుద్ధము చేయుడను "

"మీరు ఓడిపోయినట్లైతే!"

"మరలసైన్యమును సమకూర్చుకొని నీపైన కుదుము"—నూరేబాగు ఈమాటలను విని ఆదరపడి కోపగూర్చుడుడై "ఉత్తరవా"లో అలోచించి "ఓరీ, మీరు మా ఇష్టానుసారిస్తే కిందిని పని క్రుంబుకాదు లేకున్న మీగతి చాలఘోరముగా పరిణమించుడు!"అని పలికెను. బాలుని నిర్భయముగా గంభీరముగా నిరాకరించిన ఒక గోడలో పేరిని ఎలిచి రాళ్లుచేర్చుకు పోయిరి. కంఠమువరకు పూర్తిగా "ఇప్పుడైనను మీప్రాణము అను కరిం కుకోగలవట్లా మామతమును స్వీకరించుడు"అని నూరేబాగు హెచ్చరించెను

"తమరేలు మహమ్మదీయ స్వీకరించుటకు!"అని ఏమి బాధ్యతను అపరకాలంకరుడుడను పలికిన రోషపూర్తిగా పట్టిన పాదికి పమాదికి లిచ్చుచిన అప్పుడు గురుగోవిందుడిని ఆనంద పురమునందు కట్టించబడిని "మతోవాల్"లను కోటలో, నెరిపి కెను. అప్పటికిని మొగలులు బలవచ్చి చుట్టుకొనెను కోటలో భోజనపాను

కొత్తనీరు, పాతనీరు

కొత్తనీరువచ్చి పాతనీరును కొట్టివేస్తుంది. ప్రతియేటా వరదల కాలములో యిది జరుగుతూ వుంటుంది.

అదేవిధముగా ఉష్ణము, తీవ్రత, తీక్ష్ణతగల క్రొత్త నెత్తురు వస్తే పాత నెత్తురుయొక్క బలహీనత, మాలిన్యము, అంతా మాయమై పోతుంది జీవనము సుఖప్రద మౌతుంది.

క్రొత్త నెత్తురును అంత యొక్కువగ నీయగలది అమృత. అమృత మవిస్తే మీకు క్రొత్త నెత్తురు పడుతుంది దానితో క్రొత్త జీవనము కూడ లభ్యమౌతుంది

క్రొత్తరక్తానికి
అమృత
కేసరికతీరం

బెంగుళూరు మద్రాసు

మీ భవననిర్మాణములో

సౌకర్యము, శీఘ్రము, గట్టితనము, కొద్దివ్యయము

కావలయునా?

అయితే ఈరోజునుండే బలపపుదాలీనున్నము మాత్రమే ఉపయోగించుము.

హైదరాబాదు మార్బుల్ వర్క్స్

కోఠి ఫసీలింగు రిసాలె అబ్దుల్లా హైద్రాబాదు-దక్కన్.

Patrnized by - H H THE MAHRAAJA OF MYSOER

గుబ్బి శ్రీ చెన్నబసవేశ్వర స్వామి సంగీత నాటక మండలి

(రిజిస్టర్డ్) మైసూర్

నరంగల్ బషీర్‌గంజ్ లాల్‌బహదూర్‌జి దొడ్డిలో వేసియుండెవారి స్వంతధనలక్ష్మీథియేటర్‌లో 23-6-37 గురువారము నుండి 2-10-37 శనివారము వూకి 10 రోజుల మాత్రమే ప్రతిరోజు 9-15 గంటలకు

కురుక్షేత్ర

లేక భగవద్గీత (తెలుగుభాషలో)

శ్రీకృష్ణ సంధానము నుంచి ధర్మరాజు పట్టాభిషేకమువరకు చూపించబడును
ఈ కంపెనీలో సువర్ణరథమును ఏనుగులు గుఱ్ఱములును గుంజలగలు సేనరీలు చూడవలయును,

Gents:- Rs, 3, 2, 1-8, As 10 and 5
Ladies:-Rs, 2,1-8-1' As 10 and 5

Vinodaratnakara Natakachiantratna

G. H. VEERANNA.

స్పోర్ట్స్

హాకీ, ఫుట్‌బాల్, టెన్నిస్, క్రికెట్, బ్యాడ్‌మింటన్ వగైరాలన్నవి మీ ఆటలకు పలయు పరికరములు కనుపడుచున్నవి

పుంగా

ను మరువకుడు

93 అక్బుళర్డ్ స్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు మీఆర్డర్లలో "గోలకొండ" అని వ్రాయండి

ప్రకటన

తెలంగాణా జిల్లాల అన్నిటియందును నెలసరితములపై పనిచేయుటకు, తెలుగు భాష యందు వాక్పటుత్వము, నడవడి కలవారి యువకులు కావలెను దరఖాస్తులు యీనాల 80 తేదీలోపల దిగువ అడ్రసునకు పంపవలెను.

Apply to కళ్రటరి.

సర్వ సంస్థానము పంపుము
చంద్రా వెంకన్న బదిగాళ్, గాన్ మండి
సికింద్రాబాదు-దక్కన్

సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు

ఈ ఆలంగీయపాదుషా అనేక కిట్టుఁబడుట నందిపెట్టెను పరమతము క్రింద్రిపక్ష గురువగు గురుతేగ్ బహదూర్ దర్శనాలి చాలదిగా రవలెను

ఒకరాత్రి కొందరు బ్రాహ్మణులు తమ కష్టములను విన్నవించుకొని [illegible] తన్ని వారిరక్షణకై ఎక్కడ [illegible] మాగాపు గురువుగారు నిలబడ్డారు అతనిపుమాడుడను గురుగోవిందుడు "మీరు నా మిందిపమతత్త్వము లేకున్న"అని పలికెను వెంటనే గురుతేగ్ బహదూర్ ఢిల్లీకి ప్రయాణమై చక్రవర్తితో నిట్లనెను "ఇప్పుడుమీరు తమరుట్టి బాధ పరితమను బలవంతముగా మార్చుట గొప్పపనియౌను వారు పరమతమను మీరుతోడ్కుపృష్ఠనే మార్చునా? కిట్టుఁబడుటను తేలే కుదిరేలు కాగలదు"

ఖాళీలెన్ని ప్రయత్నములు చేసినను నిన్నుమన్నెయ్య తమకు కొరంగజేబిట్లనెను "ఇప్పుడు మతాత్మ్యమునకే నీమతత్త్వమునకే నీకేల తెగడం దుమట్టు కొనుచున్నను "నిలేలని గురువుగారా ప్పుళ్లాడి కనుకరకుండా కొనితమను కాయు తులుగాలుండిపట్టుకొని కిరక్షేపనని యొడుట వి అలుడెను హామదుల మూలమే గురువుగారకత తెగనరుకబడెను కింతమంత్రి కాయిక్రమమిని పడెను అందకొనిగతిమతాలో నిట్లు గురువుగా వ ప్రాపియుండిరి

"ఇదేమిటయా కీర్ పదియా"
"తలయిల్చుకో
కాని
మతమియ్యి రేమ్"

చక్రవర్తి గురువుగారితో నుండిన భాయిను జీదాను ఆనకిట్టును కెత్తిస్థిరంపమాత్రపట్టి పగలాలగా కొయించెను మరియు భాయిదయాలు అనువారిని పలనుల కొగుచున్న మాంసకుండమలో తలయాంచి చంపించెను

పదమగురువును గురువుగారుఅను గురుగోవిందునిగుగ ప్రచంగుడదియ్యెను. ఆనేక చక్రవర్తులకట్టి కన ప్రాణత్యాగమును పంజాబులో నాలుగూరమను వ్యాపించెనికి కొరంగజేబు గొప్పగొప్పు సైన్యములను పలుమార్లు గురుగోవిందుని పంపినను మొగలుసైన్యము కడదేతదనక క్రీడి పోవుచుండెను తుదకు గురువుగారిపై నమరాక్రి క్రమక్రమముగా మాగిపిలోయెను ఒకవాటి రాత్రి నిద్రమగా గురువుగారును రం అనుచరులను కోటనుండి తిప్పి గా బాగుతూ "వారాంగాలు"కోటకుపక్షిపక్షి కాని వారిలాడుచు కొలులు పనిట్టికాబట్టి చుట్టుకుటిరి "వారాంగాలోకొ [illegible] [illegible] [illegible]

పోలీసు ప్రజా పరిష్కార సూచన

"పోలీసు ప్రజాసేవకులేను రహస్యము సర్వత్ర వ్యక్తము కావలెను

జనులలో విద్యావ్యాప్తి, ప్రజాహితదృష్టి, పౌరత్వ విభిజ్ఞాన మత్యవసరము

౧౩౪౫ ఫసలి పోలీసుశాఖ నివేదిక

స్త్రీవిషయములో ప్రళయపయి విషయములు నేరములగలవు. ఈవిషయి ౧౩౪౫ వ సంవత్సరపు-పరాధములు పెలుపుతుంటు—దసుటకొంటి. ఆకవరవిషయములు చేర్చుట ముఖ్యవిషయము అను విషయమును రెండవది. జిల్లా పోలీసు అధికారులను నిష్పక్షి యమ్. టి పోలిస్సు కి. వి. ఇ. గారునిష్పక్షిగముగా నిర్భయముగా సత్యయథార్థములుగానుండు కేవ యుక్తి, పాలనములను ప్రతీచోటుట మూదవది. ఇటులనే మరికొన్ని గలవు.

ఈనివేదికలో గమనింపదగిన విషయములు: నివేదికలోనములో రాష్ట్రమందు హింసా ముసల్మానతగవులు జరిగిన ముఖ్య సందర్భములు:

౧. ఆజంఘాట్రాజమందలో శ్రీరామనవమి దినమున హిందువులు ఒకచోట నాలుగుమంది పాలా వాయించుటను తెరవలాత్మేసింది. పూని కాధికారులు మాటలపై అది విరిగి. ఆట్లైన పుటికిని ముసలిమాన్లు హిందువులను కేవ తమయిండ్లను పోవుచుండగా స్టేజి బాట్టరి, బయటస్థమునో ఈతగవు మొన్నటి దేను.

౨. సుల్తాన్బాజారు మూడ్రిగనులో అర్యసమాజీలు పుర్చేసి ఊరేగింపులోనుగా వారిపాటలు ముసల్మానులను వచ్చుట ఉద్యోగులు చేతులుగలిగిరి. ఫలితము పలుగురుముసల్మానులు గాయపడిరి.

౩. విదుపలోని ఖంజాలి లోపల, హిందూ స్త్రీ తురకఆయ్యెను. తురకను పెండ్లిచేసుకొనెను. హిందువులు జబాలుగా తురకలవద్దకి వారి కాపాడియిరిరు. ఫలితము తగవు. పోర్టుబిదారను, శిక్షలు.

౪. సికింద్రాబాదులో ఒక అర్యాభార్య తురకయయ్యెను. తగవులేర్పడెను. పోలీసులు ఉద్రిక్తతనలను తగ్గించిరి.

౫. [illegible] క్రాసరు ఆర్యసమాజపద్ధతిలో ప్రవేశకయ్యెను. బల్వాఅయ్యెను. పోలీసు సిబ్బందివచ్చి తగ్గించెను. పోలీసువారి కీలివియాయి జరుగబోవునని మందుగానే తెలిపియుండెను. దేనియు దర్యాలు తీసికొనలేదు. అందుచే పరుగులు అమాయ ఇర్తుపు చేయబడిరి.

ఈ అయిదు ఉదహరణములు నివేదికలో పేర్కొనబడినవి. వీటిని చేయుట ఉదహరించుట ఏలన హిందూముసల్మానుల కేవలం కారణములలో తగవులేర్పడుచున్నవో తెలుపుటకే! హిందూముసల్మానులకు తగవులకు ముఖ్యము కారణము లు:

౧. హిందువులయొక్క మతసంబంధపు ఊరేగింపులు ఆ ఊరేగింపులలోపాటలు, వాయిద్యములు.

౨. ముసల్మానులయొక్క (తజ్జియా) పతాకంతర ప్రచారము. ఎందెందు ముసల్మానులు హిందువులను తురకలనుగా చేయుచున్నారో అందందు హిందువులపక్షమున ఆర్యసమాజమువారు పోటీపడుచున్నట్లు కనబడినది. అందుకై ఉద్యోగస్థులు మరియు ఎన్నదగులేని ఉద్రేకములు, క్షోభగలవు, యుద్ధ సన్నాహములు తుదకు పోర్టుపరయము దొరకక్షోభ్యము సంపూర్ణగ అవుచు కొంత ప్రాంతపట్టెను. ఇది పరిశోధిత యుగంగానుది. ఆ పని పోలీసులకుగూడ అధిక మనుసిమాయిని మాత్ర ప్రయత్నమునుచున్నది. ఎందుకనగ ఒక సంవత్సరమునుండి పత్రాలు ౨ కేవలయా

రుయనగ ఒకాధ్యక్షగానున్ను వారి ఆనుయాయులును జిల్లాలలో వారిసమాజము గుర్తు బనుంపుటగా తురకలు 'చేయుచున్నారని యు, వారిసమక్షనే (అల్లాసమాజమువారిను పెట్టుచున్నారనియు, అందందు కొన్నిచోటులు జరిగినవనియు, కొన్ని లోట్టుతక్కెళ్ళ పనియు, నిజమున్నాను. పోలీసువారిపై అందరికిన్ను యొక్కనిర్యాత్మక యాందును కొన్ని ఈనివేయు మిందువిధిలనుగా గ్రాయుచున్నాను. పోలిస్సు గాను నిష్పక్షిక స్వకొన్నుట కొన్నవ సైనియు చర్చలో తమవిధిని పరిశీలనేయునివారిని బర్తన్ను. చేసిన టలు పుస్తనుగా నివేదికయందు గలవు.

ఈనివేదికలో గమనించదలసిన రెండు విషయము:ఒపోలీసువారికిని (ప్రజలకునగల సమిహితసంబంధము, పోలిస్సుదొరవారు (ప్రధమములో ఉద్యోగస్థిక్కారము చేసికొనుటయందే కన్న ఆధ్యాత్మోపదేశ్యనము పోలీసువారికి కొందింపయుండిరి. పోలీసు (ప్రజలను దెచ్చరించు అధికారులు కారనియు, (ప్రజాసేవకులనియు, (ప్రజారక్షణ వారి ముఖ్యమైన కేవాధర్మమనియు, నిశ్చయము బోధించిరి. ఇట్టిధోరణము అవసరము వాలకము. ఇన్నుటకేకాక బ్రిటిషింపియాలోను పోలీసువారికిని (ప్రజలకును చాల అంతరాయములుండు. పోలీసువారలవిన (ప్రజలకు భయము, అవిశ్వాసము. (ప్రజలవిన పోలీసువారికి కూడ జడ కలదనకు. ఇట్టిభావములకలోగాని ఉభయదర్శనములందు ఎన్నడును పరస్పరపాపాణ భూరి లేకుండెను. పోలిస్సుదొరవారినమక్షమున పరిష్కారదారుమునకు కెత్తుచుండుట సర్వ జనాధికారము.

మనరాష్ట్రము పోలీసువారి కేసులలో చాలామందుయ కేసులలో నూటికి ౩౯.౭ మాత్ర లింపబడినదనకు లేదనును బ్రిటిషింపియాలో పరిశీలిగా నివేదిక పోట్టి చూపబడినది.

రాష్ట్రము	జయంతిన కేసులు నూటికి
హైద్రాబాదు	౩౯.౭
బొంబాయి	౪౨.౩
మధ్యపరగణాలు	౩౬.౫
మద్రాసు	౨౯.౩

ఇట్లుమూడినను మద్రాసులో మాత్రము అపూర్వజయమును సూచించినది. నూటికి ఇంచుమించు ౧౦ కేసులలో జయమనిన ఇది (ప్రపంచములోనుడుకు ఆరుకిరికార్డు (World record) అనవలెను. మద్రాసులో ఇట్టిజయము పొందుటలో ఏమి విశేషము హిందువులదొరవారు ఒక మంచి అధికారిని మద్రాసు రాజధానికి పంపి తెలిసికొనినవచ్చుటకు ప్రాయాలు చేసిన బాగుండును నని మూదిందుమన్నాను.

నిందితులవారిందు ఘోరాతి ఘోరములో "ఖూనీ"అగ్రగణ్యమైనది. ఆట్టి కేసులలో పోలీసువారు చాలామంచేసిన హత్యాపరాధములలో నూటికి ౨౬.౬మాత్రమే జయమొందెను. "ఈ అంకెల నిజముగా గర్హనీయమగున్నవి"అని నివేదికలో (వ్రాయబడినది. వారికి కారణములకూడ (వ్రాసినారు. ఖూనీ కేసులలో చాలాసార్లు కోర్టులో కొట్టివేయబడుటను

(౧) జనులలో (ప్రజాహితైషిత్వము (Public spirit) లేకపోట. వారు పోలీసులకు సాక్ష్యపడకుండుట.

(౨) సాధారణ జనుల చెవదు చాల మందుకు బుద్ధిగాలుండుట (Intelligence of the common people is very low) అందువేత సాక్ష్యములలో ఒడకాటుపడి కేసులుచెడగొట్టుట!

(3) మనిషిప్రాణములు విలువ చాలా (ప్రాంతములలో అల్పంగలే నుండుట.

[Human life is held cheap]

ఈమూడు ముఖ్యకారణములు చూపబడినవి. ఈ విషయ పరిశోధనము (Diagnosis) అపూర్వమైనది. పోలిస్సుదొరవారి మనలోపల్చు రెండుమూడు పంతక్కరములకూడ కారణాయిన మనరాష్ట్ర పరిస్థితులను చక్కగా మూల్యముగా (గహించినారు. వారుమూపించిన కారణములలో ఒక అక్షరముకూడ అవసరము కాదని మా యభిప్రాయము.

> రాజోపాయ సంచికయందు (ప్రకటింపబడనున్న యూరాపు రాజకీయ రహస్యములు తప్పక చదువవత్గినది. "యుద్ధము సంభవమా?" యను విషయము వివిధ దేశముల పరిస్థితుల ననుసరించి విశదీకరింపబడినది.

ఈ రాష్ట్రములో పోలీసువారికి నిజముగా జనులు సాయపడరు. ఏలన పోలీసువారు గర్హనకర్హులతో పని తీసుకొనుటయు, సామాన్యులు నాలుగువారికి వారికొరు, తాలూకాకొరు, జిల్లాపనూబాకొరి)స్పష్ట వేధించుటయు, వారికి పనిగా బత్తెములు సహాయి ఖర్చులు ఇప్పించకపోవుటయు, జనులసేవా ఎవి ఎన్నియో కంకణంతో జనులు మూడియుండుట. ఈ పరిస్థితులు పోవుటకు పోలీసువారికి ఒకటి అవలంబించిన మార్గమే యుత్తమము. పోలీసువారు జనుల పేరుకు అను దృష్టిలేకుండ పోలీసువారికొరకే జనులకును సర్వత్రక్షేమము కొనగలరు.

తక్కిన రెండుకొరణములకు—జనుల తెలివితక్కువతనమును, (ప్రాణముల విలువ ఎక్కువ కుండుటయు అనురెండిటికి ఒకేచికిత్స. జనులలో విద్యావ్యాప్తము కొనింపవలెను. ఈ విషయమునుగూడ పోలిస్సు గాను గమనించి యిట్లు వ్రాసినారు.

"ఈ విషాదపరిస్థితులకు చికిత్సలేదనుట—జనులలో విద్యావ్యాప్తి (ప్రజాహితైషిత్వ, పౌరత్వ విభుల నెరిగియుండుట అను నీమార్గ సంగములు పెంపొందింపవలెను."

[The chief remedies for the present unhappy state of affairs as regards murder cases are—the spread of education, the growth of public spirit in the realisation by the people of their duties as citizens of the state.]

మొత్తముపై ఈనివేదిక చాల ఉత్తమమైనది పోలిస్సుదొరవారు జిల్లా పోలీసు అధికారులై వచ్చుట రాష్ట్రమునుయొక్క కొన్ను అదృష్టము. పూర్వము హెంకిస్సుదొరవు చేటికిని పల్లెలలో (ప్రజలు—అందు ముఖ్యమగా ఆడ్రులు వారికి "యదకన్ను"అని మారుపేరుగా పేరు—పలువారు (భీతిలో బ్రతికియుండేవారు వారు. జిల్లా పోలీసుశాఖ్యేరిని ఇప్పటికిని పల్లెటూరివారికి "యాంకన్నశ్శేర్పు"అని విచారించుచుందురు. పోలిస్సుగానును ఇదేవిధముగా చిరకాలము (ప్రజలచే (భీతితో స్మరింపబడుదురను మా బృందవిద్యాసమాజ (ప్రకటించుచున్నాము.

— —

పార్కర్

బహుమతి కలములు

అనేక స్టైలులలో స్టాండర్డ్ జూనియర్ వాల్కుమాటిక్ కలములు పలు రంగులలో దొరకును.

పార్కర్ కలముమీరకు

జలాల్ & సన్సు

ఆబిడ్ రోడ్డు

హైద్రాబాదు దక్కన్.

వేచియుండుడు! వేచియుండుడు!

ఫిలిం

రికార్డులు

హచ్చిస్సువారి అమోఘమైన రికార్డులు

"తెలుగుభాషలో

కృష్ణలీలలు — గద్గయ్య, రామతిలకం, మాస్టర్ రామేశ్వరరావు

మాయాబజారు — మిస్: కాంతకుమారి, మిస్టర్ ఎస్. ఇత్మగణ్యాచారి

కనకతారా — మిస్: కమలకుమారి

వివరములకు:—

బి' జి. చిమల్గి

జంబాగు, హైద్రాబాదు దక్కన్.

స్క్వీబుస్ ఎగ్ స్పెసిఫిక్

ట్రేడ్ మార్కు

మలేరియా, ఇన్ఫ్లుయెంజా

మొదలైన జ్వరములకు

సాటిలేని ఔషధము

"స్క్వీబుస్ ఎగ్ స్పెసిఫిక్ యొక్క వలుకుబడియు, అమ్మకమును

ఐ. సి. యస్. హైకోర్టు బొంబాయి.

క్వాలిఫైడ్ కెమిస్టులు — మ్యాడసునన్సు & కో — బొంబాయి.

ఫీజులేకుండ ఖాతాలు

ఓరియంటల్ కమర్షియల్ బ్యాంక్ (లిమిటెడ్)

బ్రాంచి:— ఆబిడ్రోడ్ — టెలిగ్రాం "కాయిన్" — హైద్రాబాదు — టెలిఫోన్ 701

కరెంటుఅక్కౌంటు 100కిరు2-0-0

సేవింగ్సుబ్యాంక్ ,, ,,4-0-0

ఫిక్సెడ్ డిపాజిటు నిబంధనలకు వ్రాయుడు.

నేడంగ్రుబ్యాంకునుండి (ప్రతిరోజు ఒక పర్యాయము డబ్బు తీసుకొనవచ్చును.

పడవ, విమానప్రయాణికులకు ట్రావెలర్ చెక్కులు మరియు హుండీలు సమకూర్చబడును. మనుబులు పెన్షనులు వసూలుచేసి యివ్వబడును.

తదితర బ్యాంకు వ్యవహారములుకూడ

జాగ్రత్తగల ప్రయాణికుడు బాద్యతనువహింపడు

ప్రయాణముచేయునప్పుడు రొక్కమును వెంటనుంచుకొనుట బాధాకరమును అపాయకరమునుకాయున్నది. నిర్విఘ్నముగా (ప్రయాణము చేయవలచి వయెడల

సెంట్రల్ బ్యాంకుయొక్క ట్రావెలర్సు చెక్కులను ఉపయోగింపుడు

అవి:—

1. వస్త్రములలోగమంత కాపాడును.
2. రొక్కమునకంటె సులభమునగా తీసికొనిపోవచ్చును.
3. 25,50 100 రూపాయలు. మొత్తములలో దొరకును.
4. హైద్రాఫీసులోను ముఖ్యమైన (బాంచీలలో: దొరకును. పీఠాంచిలో పైనను ఆర్డీలలో చేతైనను పనిదు యివ్వబడును

బొంబాయి వెస్టోరు

(పత్తరు మసీదువద్ద, గౌలీగూడెం)

అన్నివిధములైన పౌంబెళ్ళ కలములు అమ్ముటయు, బాగుచేయుటయు జరుగును. కలములకు వ్రాయవారితో పేర్లు చెక్కబడును.

ఒక సారిమా దుకాణమునకు వచ్చి పరీక్షింపుడు

నోటు:— ఉత్తర (ప్రత్యుత్తరములకు జవాబుకొన్న లేక ఒక అణా టికెటు పంపవలసినది.

REGD. TRADE MARK PATANGAY BROS. HYDERABAD DN.

హైద్రాబాదులో బొంబాయిమాదిరి కుట్టిన-బట్టలు

హామీ కాణము లో వివిధ లైన కోట్లు పట్లూనులు, కిమీజులు, సైలర్ సూటు, పేర్యాలీలు, ఖాకీస్కూటు పట్లు నెక్కర్, ఖాకీకోట్, పట్లూన్ లాగులు, ఆఫీసు రంలు, బనీయనులు, పిల్లల కేప్స్, ముఖ్యలో (ప్రాగులు, జాకెట్లు, మొదలగు దుస్తులు, సరసమయిన ధరలకు అమ్మబడును. ఒకసారి ఖరీదుచేసి పరీక్షించుడు.

ప్రధాన కార్యాలయము—

పతంగెబ్రదర్స్, సాలార్ జంగ్ బిల్డింగ్

బ్రాంచి — హైద్రాబాదు-దక్కన్.

గవర్నమెంటు బిల్డింగు నం ౩౧ పురాన జైలుబజారు

సికింద్రాబాదు.

పాలసీలు హోలీనాణెములో ఇవ్వబడును

స్టార్ పాలిసీలు రద్దుకాసేరపు. పట్టాలు హోలీలో జారీచేయబడును. అపాయకాల విస్తరణ, ఆకస్మిక (ప్రమాద మరణమువల్ల రెండింతల లాభము, శాశ్వత అశక్తతలాభములు, సరళమైన నగదు దగవిలువలు, గ్యారంటీచేయు దిన హానులు యింకను యెన్నియో లాభములు గలవు. వివరములకు వ్రాయుడు.

స్టార్ ఆఫ్ యిండియా ఐ. అండ్ జి అష్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్ (మదరాసు)

(బాంచి:— హనుమకొండ (దక్కను)

చదువుకొన్న ఏజంటు కావలెను—

డివిజనల్ ఆర్గనైజర్:—

The only Leading National Bi-weekly of the whole Andhra Desa

గోలకొండపత్రిక

Golconda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

Volume 12 | HYDERABAD-DECCAN | MoNday 27 September 1937 | Number 40

GOLKONDA PATRIKA is The best medium for all traders and dealers

Advertise at once

GOLKONDA PATRIKA is The only popular voice of 7,000,000 Andhras of THE NIZAM'S DOMINIONS

గష్తీ నిషాను ౫౩ను వెంటనే తొలగించవలెను

ఇపుడు దాని అవసరమే లేదు

రాజకీయ విజ్ఞానమును ప్రజలలో వ్యాపింప చేయవలసినకాలము వచ్చినది

హైదరాబాదు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు ప్రధానమంత్రికి పంపిన విన్నపము

హైదరాబాదు కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క అధ్యక్షులగు శ్రీరాజా కిషన్ రెడ్డి, యం. పీ. యల్.యల్.బి. గారు మన భూతపూర్వ నిజాం ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రిగారికి ఈక్రింది లేఖను పంపుకొనినారు

"తాము కడటింటి అనుమతించినట్లైన, హైదరాబాదు కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క అధ్యక్షుడనైన నేను ఆకమిటిపక్షమున ఈక్రింద విన్నవించుకొనుచు విన్నవింప గోరుచున్నాను.

మనసంస్థానము భారతీయ సంస్థానములన్నిటికంటెను మిగుల కాపవక్ష, దేశీయరాజులో విద్యావేత్తన వ్యాయశాలుకు కార్యనిర్వాహకాధికారులు చేసుకొనుచు మన్నన పరిపాలన సంస్కరణములు ప్రారంభించినదై నందున మనము సంతృప్తి పొందుటయే గాక గర్వించవలసి యున్నది. ఈసంస్కరణలు ప్రజలకుపకరించుటకు ప్రజలు తమ ప్రభుత్వానికిని ప్రభుత్వము తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నారు.

పైన తెలిపిన కార్యములకు మొదట ఆర్థికస్థితి అల్లి నిలచియుండుట కారణము కాకపోవుట అల్లి నిలచియుండుచున్నది.

"కాలిక్కిన్" అనుపేర ప్రజలకు తెలిపియున్న గష్తీనిషాను ౫౩ ప్రజలకు భారల జప్తుకు-అనగా వాణిజ్యోత్పత్తులను లేకుండజేయుటయేగాక, అప్పుడప్పుడు పరిపాలనయందు ప్రవేశపెట్ట దలపెట్టబడిన సంస్కరణల తత్వము కన (ప్రకటనయగునప్పుడని నేను తమకు చెప్పి సాహసించుచున్నాను తమ ప్రజలఅభివృద్ధికి మూలస్థితికనగు ఆర్థికవ్యవస్థ అభివృద్ధియందు మరుగు ఏప్రభుత్వమునాని అవలంబించుటలేదు. అవలంబించనైనను కూడదు

జాతక- మానవుడికి భగవంతునివే ప్రసాదింపబడినది. జాతిని, ప్రమాదకరమగు కారణ చేయియు లేకుండ, నిరర్థకతకుగా అనుభవించుచుండుటయే పాపము. ఈగష్తీ రాజకీయ ప్రజల నిషేధించుటకు ఉద్దేశింపబడినది ఈవాదమిగ నిలువజాలదని భయపడుచున్నాను. ౧౯౩౫ పంచి పు ఇండియా రాజ్యాంగశాసనము ప్రవేశపెట్టబడుటతో, ఫెడరేషను రాజ్యస్థాపనకు, రాజకీయములనుబడుపని ఇక వెంకట్రామ్ నిషేధములు కొనబడవు, కొద్ది కాలములో తామ ప్రకటించనున్న మనసంస్థానపు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకూడ ఈ రాష్ట్రములో రాజకీయ జ్ఞాన వ్యాప్తి అవసరము గనుక చేసినది. ఇటువంటి రాజకీయవిద్యను జనసామాన్యవరకు వ్యాపింపజేసి, ఈరాష్ట్ర పాలనలో వారలు ఉపకరిగొనదగుటకు పొందవట్టుచేసి, పెద్దమనుష్యులుగయు క్రొత్త రాజ్యాంగశాసనము నకనుకరించియుండు భారతదేశ రాజకీయజీవనములో అర్థస్థానము పోందుటకు అలవిలేయుట ప్రభుత్వమువారి విధియని ప్రజలు తలచుచున్నారు ఏటువంటిపక్షము ప్రజలందుబ్బ ఎక్కువమందినోళలు రాజన్యుడు, రాజకీయములు పూర్వయుగంలో ఎక్కువమంది అవగాహనలవృద్ధిని అర్థించుచున్నారు, సంస్కరణకు స్పష్టముగనిరోధించుట కనిపించుచున్నది. ఈ సంస్కరణలు ప్రజలు తమ ప్రభుత్వానికిని ప్రభుత్వము తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నారు.

పైన తెలిపిన కార్యములకు మొదట ఆర్థికస్థితి అల్లి నిలచియుండుట వారలకు చాలకష్టము కలిగించుచున్నది.

"కాలిక్కిన్" అనుపేర ప్రజలకు తెలిపియున్న గష్తీనిషాను ౫౩ ప్రజలకు వారల జప్తుకు-అనగా వాణిజ్యోత్పత్తులను లేకుండజేయుటయేగాక, అప్పుడప్పుడు పరిపాలనయందు ప్రవేశపెట్ట దలపెట్టబడిన సంస్కరణల తత్వము కన (ప్రకటనయగునప్పుడని నేను తమకు చెప్పి సాహసించుచున్నాను తమ ప్రజలఅభివృద్ధికి మూలస్థితికనగు ఆర్థికవ్యవస్థ అభివృద్ధియందు మరుగు ఏప్రభుత్వమునాని అవలంబించుటలేదు. అవలంబించనైనను కూడదు

జాతక- మానవుడికి భగవంతునివే ప్రసాదింపబడినది. జాతిని, ప్రమాదకరమగు కారణ చేయియు లేకుండ, నిరర్థకతకుగా అనుభవించుచుండుటయే పాపము. ఈగష్తీ రాజకీయ ప్రజల నిషేధించుటకు ఉద్దేశింపబడినది ఈవాదమిగ నిలువజాలదని భయపడుచున్నాను. ౧౯౩౫ పంచి పు ఇండియా రాజ్యాంగశాసనము ప్రవేశపెట్టబడుటతో, ఫెడరేషను రాజ్యస్థాపనకు, రాజకీయములనుబడుపని ఇక వెంకట్రామ్ నిషేధములు కొనబడవు, కొద్ది కాలములో తామ ప్రకటించనున్న మనసంస్థానపు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకూడ ఈ రాష్ట్రములో రాజకీయ జ్ఞాన వ్యాప్తి అవసరము గనుక చేసినది. ఇటువంటి రాజకీయవిద్యను జనసామాన్యవరకు వ్యాపింపజేసి, ఈరాష్ట్ర పాలనలో వారలు ఉపకరిగొనదగుటకు పొందవట్టుచేసి, పెద్దమనుష్యులుగయు క్రొత్త రాజ్యాంగశాసనము నకనుకరించియుండు భారతదేశ రాజకీయజీవనములో అర్థస్థానము పోందుటకు అలవిలేయుట ప్రభుత్వమువారి విధియని ప్రజలు తలచుచున్నారు ఏటువంటిపక్షము ప్రజలందుబ్బ ఎక్కువమంది అవగాహనలవృద్ధిని అర్థించుచున్నారు, సంస్కరణకు స్పష్టముగనిరోధించుట కనిపించుచున్నది. ఈ సంస్కరణలు ప్రజలు తమ ప్రభుత్వానికిని ప్రభుత్వము తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నారు.

"ఈవిధముగ ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చినహామీ ప్రకారము ఆర్థికస్థితి అల్లి నిలచియుండుటకు వారలకు అర్థికస్థితి కల్పు చేయుటయే పై ఉద్దేశ్యములను సాధించుటకు ప్రోత్సహించగలదు పై ఉద్దేశ్యములను సాధించుటకు మొదట చేయదగిన పని.

"ఈవిధముగ నిదుర్మమయమగుచున్నది ఇదివరకే నిన్నయా భంధనలు చేయబడినవి, పత్రికలు ఆరుపబడినవి, శిక్షణములు చేయబడినవి, విజ్ఞులు పంపుకొనబడినవి, ప్రభుత్వమువారిదర్శన రాయబాదులు పంపబడిన ఇట్టుల అదియమయిన కల్పు చేయుటలేనని పత్రికలందు చూపబడినవి శాసనములన్నియు స్పష్టముగా చూపబడినవి ఇది ప్రజలఅభివృద్ధి వాటంకపరచినదని చెప్పినారు ఆదరంతయు పరిశీలు యిచ్చుకు చెప్పవలసిన పని లేదు

"ఉక్కు-విషయమునుమాత్రమే యిచ్చుట చెప్పవలసియున్నది జాతిని ప్రకటించిపుడు, అది సాధించవలసిన ఉద్దేశ్య మేదియుండినను, ఇచ్చుటయేయుద్దేశ్యముతీరి ఎంతోకాలమైనది. కేవలగష్తీ పెద్ద బందోబస్తుయుగలేనున్నది కాబట్టి ఈగష్తీని, ప్రజల క్షేమమునకొరకేగాక ప్రజలకు దయతో ప్రసాదింపబడుచున్న సంస్కరణకు అనుగుణముగ మందుకుపోగూడ వెంటనే తొలగించుట అవసరము"

బీజనాపల్లి

(ఒక విశేషము)

౧౫ ఆలాజ్

ఈగ్రామములో సమీపగ రెండు మూడు మామిడిమండింటి వద్దమ మీద్రాక్షమను లేక పైయలు ధర్మంగమైనవి. జలప్రవుళకు తినుటకు పచ్చికాయలు లేవు కనుటంబుమారలకు తినుటకు తండులములు లేనందున మంపగడ్డలను తమ యాహారముగా ఉపయోగించుకొను చున్నారు. అకారుడ పూర్తియై పోవుచున్నది అన్నమో రామచంద్రాయని, కలకలించుచున్నారు.

ఈగ్రామమందు తక్కవేమదేశీకుల అన్యత్రులుగాయున్నవి మా శ్రీ వెన్నారెడ్డి దేశముఖ్ మరియు బిట్టబారాతుగ్రెట్టిగారు మాల మాదుగులమీద కరుణజూపించి వారికి కొంత ధాన్యమిన్నగోరి వారికి అల్పజలము పన్నుతినుపక తమాశీలవారా సాహసి గారి పన్నిధిలోనికెళ్లి ధాన్యమంతయు ఒకే పర్యాయము యిచ్చుమని పెంట పెట్టుకొగా ఆధికారుగారు పిండ్లమంచి తక్కజీయుదనేగాక సంబంధించిన పని తీసుకొని కూలి యిచ్చవలసినదని మురాకిలా పంపిన, దేశముఖ్ గారు పని జరుపుటకై కొలవ పని పనిముట్లు పట్టుగా చేయించిరి. ఇంకిలోగ్గ పంకుం కృపవలన రాత్రి సమయము ౨౨ గంటల సమయమున వారుకరిసినది.

కమిటీ మాత్రమే

పూర్వముకంటె రాజ్యాంగములో అభివృద్ధిని నిర్లక్షించు ఏలో గొప్ప ప్రకటన చేయబడునని కనిపెట్టుకొనియుండెదము, ఒక కమిటీపాత నమాత్రమే ప్రకటించబడినది హైదరాబాదులో చాలమంది ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. ఆనిటి ఆలోచనల ఫలితమగా రాజ్యాంగము ఇప్పటికంటె ఉదారమైనదికాకపోవ్చును, కాని ప్రజ సుఖిండియాలో అనుభవమతో జాగిచివో, అట్టిక మిటీలను నమ్ముకొనియుండుట ప్రమాద కరము సాధారణమగా వారలు కొంచకరినను సరించవలసినది. వర్ ఆక్టర్ గారు తామ ఏర్పరచకమిటీకి అట్టిక పట్టుకుండుదుమని ఆశించుచున్నాము.

సర్ వే మైయ్యు

రాంపూరు అల్లరులు శాంతించుట

౧౨ సమయము బాటకొ రెడిపెట్టుబడిన రాంపూరు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతోకలిసి కొన్ని తిర్పుపరని తెల్పుటనే ప్రజలందరోళ్ళ వారించినవి ఇట్టుల ప్రజలల్లాయునై ప్రభుత్వమువారు పక్షిత్రములు స్థాపించుచున్నారు

ఆరవ ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులు

మందుముల నరసింగరావుగారు ఎన్నుకొనబడిరి

మొన్న శుక్రవారమునాటి ఆంధ్ర మహాసభ స్థాయిసంఘమలో జిల్లాసంఘముల పత్రమునుండి వచ్చిన నోటీసులను లెక్కపెట్టగా ఈక్రిందివిధముగ నోట్లు వచ్చియుండెను.

జిల్లా.	ఎన్నుకొనబడినవారు
ఆదిలాబాదు	మ మదనరంగారావు
కరీంనగరు	"
మహబూబ్‌నగరు	"
హైదరాబాదు	"
నిజామాబాదు	శ్రీ కిరి వెంకటరామారెడ్డి దేశముఖ
నిజామాబాదు	శ్రీ రాజారాజేశ్వరరావు

పరంగగారులు జిల్లాసంఘము లేకండుచ అభ్యర్థిత్వమును అభిప్రాయమును జిల్లా పత్రికి తీసుకొనిన మన్నుగా తేలినందున వచ్చిన సమాచారమునకు అనుగుణముగ పరంగలు జిల్లాపాదు కిరి వెంకటరావుగారు భువనజాతిప్రాయమునే అభ్యర్థులుగా నిర్ణయింపబడినారని తీర్మానించి నిజామాబాదు అభ్యర్థిసంఘమువారు వారినేసమని సూచించి ప్రభుత్వాధికారమగు పొందుటకై తెలుపబడుటకై తీర్మానించబడెను

క్షుద్బాధ పీడితుల దురవస్థ

ఆబాల గోపాలము అన్నము పెట్టుమని అల్వాలలో అరచుట

౨౦౦ క్షుద్బాధితులకు ౨ పల్లాల జొన్న లోపగుట

సందర్శనపత్రి ౧౩ ఆలాజ్.

(స్వకీయ విశేషము)

ఇది మహారాజా వర్ కిషన్‌ప్రసాదు బహద్దరవారి స్టేటు గ్రామము వర్షాభావము నుండి సస్యనష్టాల వర్షము లేకపోవుటచే తొలకరి వానలకు కొలము సమీపముగా నుండుటచే రైతులు పొగుబాటుచేసిన కాని కష్టములు మొలకెత్తుటకు మాగుగా యెండ చేడిమికి తాళలేక లోపలపడకే మాడి లాగ్గయుచుకి, కొంత ఫలించినది వర్షము లేకండుచ మొలచినదైన పశిరిచినకి (తొలుటనుసక నీరు బంగారుగా పరిణమించినది.

పశిక్షితులు గాంచి పొచుకొనులు. ధాన్యము నిలవయుండున్నవారు, పీర రైతుల కిమ్మటగా మాగుకొనిరి ఈ రెండు మాసములనుండి పడరాని యిదుచుల ఒడి, కందమూలములు తుచు కొలము గడుపగలిగిరి జాబాటికి దుస్థితిమచుటంజేసి అవసరస్థులని ఖ్యాతి గడించిన మహారాజా గారిదర్శ మొలపెట్టుకొని భాగ్యవంతి విమర్శలనుట కొంచెం గల్గి వ తేది రోజా సుమారు ౫౦౦(వేలు— స్త్రీలు, పురుషులు బాలకులు వృద్ధులు, బాలింతలు మొదలగువారు — పిల్లలను పిల్లవాడ మాదుగా బరిధించుకొని దర్శనార్థము అరవాల పొదుగు నకు వెళ్లిరి మహారాజా గారు స్వయముగా వారి స్థితిగతులను కంట్రాక్టరుగారి చేత దరఖాస్తులను తీసుకొనిరి మీదట దర్శనమే ఇచ్చిరి రాజు గారు యిండికి కాంటనే మైయండి క్రిందికివచ్చి "రెండు రోజులలో స్వయముగా వాచ్చి విచారించెద"నని బుజ్జగించిరి వారిశ్రేయుడు దయ గలుగుగా, యెస్తుడు విచారించి చెదరో, యెస్తుడు బాధలనుండి విముక్తులకేయుదురో తెలియదు.

దరిఖాస్తు విషయములు

రైతులు మహారాజా గారి కిచ్చిన దరఖాస్తు యం దిటువంటివి తెలియుచున్నవి —

౧. భాగ్యలలో నీరిరికిపోయుటంచేత ఆలుబడిన పొలములందు పైరు రెండిపోయున్నవి నీటివసతికై స్టేటువారి బావులు త్రవ్వించుట

౨ గ్రామములకు దగ్గిరకొలులు నిర్మయులై మాపై అన్యాయము గావించిన జాబితా పమాలు చేయుచున్నారు తక్షణమే అమలయుచున

౩ ఇదివరకు మేము మాతృప్రభుత్వమంతయు స్టేటుకు దారపోసినిరి మాకు మర్యాద పంచించి సరచుట మాకు ధనసహాయము చేయుట

౪ మా పశువులు మేతలేక నశించుచున్నవి మేతపట్టలు చేయించి పశువుల కాపాడుట పశువులు చాలాస్వస్థపడినవి కొట్టిరిగి పశువులు కొనుటకు ధన సిమ్మంగుట

౫, మా కావేరు సిమ్మించుట

సహాయము

హరిజనులకిచ్చి యిలా మొదలు వలన మహా దుర్భరమగా పరిణమించుటచే సుమారు ౨౦౦ మంది మహారాజా గారిదర్శన అర్థిపంజరములతో "అన్నము దేవుడా"యని మొలలిడుచు మరచ్చిరి. సంబోధించు గారు పీరికి పల్లకర్ర తొన్న లిచ్చిం చిరి ఇది పీరికి కంగోరా మొచ్చునా! "ఇండికేశ పలవలమాదుచున్న మాకిటపరోదు (ప్రశ్న!) యని మొలలిడిరి

పేటుఅధికారుల కీ విషయమునకు విశాల మైన యమ్మతో, కృపాభావమునకో రైతులకనిచ్చిన పాలుండెదా?

సంస్థానాధీశుల ప్రతిక్రియా ప్రవర్తన నిరసనము

ఫెడరేషన్‌లో చేరుటక్రొత్తయిబ్బందు లంటగట్టుకొనుట

సంస్థానప్రజలకు జవహర్లాలు నెహ్రూగారి కర్మయోగ రహస్యోపదేశము

౧౨ సెప్టంబరు తేదిన పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు లీలాసంస్థానము దర్శించిరి. లెక్కస్టేషన్‌వద్ద నగరప్రముఖులు ఆతేశము నెహ్రూగారిని స్వాగతపరచుచు అలంకరింపబడిన పీఠములనుండి యీరోగింపుతో ప్రజలు పండితుని నగరమునకు తీసుకువెళ్లిరి

ప్రతిధ్వని యంత్రములమర్చబడిన మిగిలా హైదరాబాదునందు పండితుడు సుమారు గంటన్నర రసోల మువ్వసించిరి. హైదరాబాదుతయిగ యాసిద్ధాంతసమయము కంటె దోషతండమునుగా పండితుని యుపదేశము వినుటకు తహతహపడుచుండిరి.

స్వాగతోపన్యాసము, పాతికోటి కిలోమీటర్లిచిన విస్తీర్ణసంఘము, ఇక, కర్షకులకు, ప్రజలకు తమస్థితి తెలుపుచు "ఈమాగ్రత్త పాలకులతో నేను సంతోషించుచున్నాను నాను దేశమునం కాపలయినను, భారతీయులందను, మీరి (ప్రాంతమందున్నను, యేపరిపాలనను సరియుదుచున్నను, కాంగ్రెసున కాధీనులై యుండుటయను అమితమగు శక్తి సంపదలా క్రమ నిర్మాణపద్ధతి మీరెర్పరచవలయును. ఆ మహా సంస్థ యుద్దేశాన్నుసరించి బాలగోపాలము పరకు వ్యాపింపజేయవలయును"ని మన్నించిరి

"నేను నేటి కాపనిని (గ్రామసభలో పూర్వశక్తుడను అయినపటన దేశమంతయు, శక్తిగల యాలంకరుల వలకొలుపుచుంది, జాని నిర్మాణమునకు కర్కశద్వేషుల గాకలయుగు"ని పాలుచుంది.

సంస్థానప్రభువుల ప్రతిధోరణ ప్రవర్తనలపై పేర్కొనుచు "నేను పిరంకలు ఫెడరేషన్‌లో చేరుటకు విశ్వసించినారు. ఇదిశేషలు తమ కష్టములు, యిక్కటులు కృద్దేశము కొనుటలో నేను మార్వాడు ప్రాంగణమందలి కొన్ని ప్రదేశములు సంస్థానాధీశుల పరమొక్కుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నవి. ఇది పిరంకరసేగాను పిన్నగేటు. మీరందరే యజమానులగుటకు పద్ధతి తలచని యాటంకపరచవలయును ఇంతేగాను సంస్థానాధీశుల పరమొక్కుట భాగ్యము గాదని బ్రిటిషుప్రభుత్వపు కుపక్ష పెంపుట మీ మభ్యత్వమన్నదు"ని పలుకొనిరి.

స్థానిక ప్రజా పిలుపులనుగురించి ప్రభుత్వమువారలందించిన ప్రూరపద్ధతి నిందాస్పదమని స్పష్టపరచిరి.

[illegible] ఆదరాభిమానకు గురం కాకుండుటకు ఆదర్శప్రజలు పన్ను విధిగల కమిన్నాను పదకటి అనుష్ఠిస్తూ ఇట్టి అన్యాయమునుగురించి కాబ్బుకులు, మిట్టలయ జనులు, జవహర్‌మన్నము కోరుకున్నారు మాకు గౌరవమ్మలమారిని మోసము పరిహరించు ఆర్పరణము. కాబ్బుకులందేశ పై సంస్థితిభాగము తో ప్రభుత్వంచుటకుత్యపరచగలము. పిరిపుందు దేశము భాషమాలిగిరంచుటకు ప్రయత్నించు కారందను మీకు గర్భశత్రువులని మీరు నిర్ణయించుకొనుడు"ని కాబ్బుకులకు బోధించిరి

గద్వాలలో రైతుల తిరుగుబాటు,

కోటచుట్టు రైతులముట్టడి, ధాన్యపు కొట్టముల లూటీలు

ఘోర క్షామ ఫలితములు

అరెస్టులు

హైదరాబాదు(దక్షిణ)—౨౩ సెప్టంబరు దక్షిణరైతు ప్రసంచపు రైతులందరిలోను అతిదరిద్రులు. హైదరాబాదు సంస్థానపు రైతులు సహజముగ ఇరుదులోనేయుదురు. ఇపుడు రాయమాను, మహబూబ్‌నగరు, నల్గొండ, జిల్లాలలో ఆకశ తాలాకాలందండి వచ్చినవారలవల్ల ఆనాట్ల అంటువ్యాధులతోను వర్షములతప్ప కరువుబాధపట్టేస్థితులు వాస్తవమగుచున్నవి. పిరంగాలాదు జిల్లామహబూబ్ నగరము ఎమర్జెన్సీ-విషయ.

దాదాపు అన్ని జిల్లాలలోను క్షామము విడివిడి రూపించవచ్చునని భయపడుచుచున్నారు. ఈసందర్భమున హైదరాబాదు సంస్థానములో మద్రాసురాష్ట్రములోని కర్నూలుజిల్లాప్రక్కనున్న గద్వాలసంస్థానమునందలి పరిస్థితులు రైతుల దినసరిబాటును మారిపోయుచున్నవి అ కృడిదులు ఆకలికాళేళ, పెట్టను కొట్టుచున్నట్టును, ధాన్యపుకొట్టుల, కల్లదుకాణములను లూటీ చేయుచున్నట్లును తెలియుచున్నది

మరియు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములు నుండి మామిడిమండలములు గద్వాల పరగుమవకుపోలి కోటనుముట్టడించినారు మహారాణిగారు కోటలోనుండి కెలుపలికి వచ్చుటలేదు కాబట్టి తాలూకాదారు, ఆకేసులు అరెస్టుచేయుచున్నారు పట్టి తులు ఇరిక లాంగిలేదు.

రైతులు ఉపద్రవమంతలో ప్రభుత్వమువారు కోర్యమాయుచున్నారు, సందర్శనలు కొనగన్నట్లు చేయవలసినదని విన్నవములు పంపుకొనినారు

—ఇండియన్ యస్ప్రెస్.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad, Editor K Balakrishna Reddy